

SEKTOR ROLNICZY KAZACHSTANU W 2018 ROKU

Raport zawiera następujące rozdziały:

- zboże
- hodowla zwierząt
- nawozy fosforowe
- inwestycje/ nowe przedsiębiorstwa rolnicze uruchomione w 2018 roku w Kazachstanie
- cyfryzacja w rolnictwie
- instytucje rolnicze
- targi rolnicze w 2019 r.

ZBOŻE

Rozwój potencjału eksportowego zboża to jeden ze strategicznych kierunków Narodowego Holdingu „KazAgro” (<https://www.kazagro.kz/>), który jest operatorem strategicznych projektów rozwoju produkcyjnej, informacyjnej i serwisowej infrastruktury kompleksu rolno-przemysłowego kraju.

W ramach rozwoju i realizacji potencjału eksportowego, spółka-córka holdingu „Kompania Narodowa „Prodkorporacja” S.A. (<http://www.fcc.kz/>), wg wyników swojej działalności za 2018 rok, wyeksportowała ok. 430 tys. ton zboża. Dla porównania, w 2017 roku „Prodkorporacja” wyeksportowała tylko ok. 120 tys. ton zboża i roślin oleistych. Zwiększenie wielkości eksportu związane było ze sprzedażą międzysezonową zboża z zasobów interwencyjnego funduszu spółki oraz z odnowieniem dostaw pszenicy do Turkmenistanu i na Kaukaz Południowy.

Eksport zboża.**Styczeń-listopad 2018 r./ tys. ton**

	2018		2017		Różnica r/r, %	
	ilość	tys. USD	ilość	tys. USD	ilość	tys. USD
Pszenica	5 528,9	862 515,1	3 711,3	579 527,3	49	48,8
Kraje WNP	3 755,7	521 887,7	2 788,9	389 252,4	43,7	34,1
Uzbekistan	2 039,2	250 627	1 455,4	171 686	40,1	46
Tadżykistan	928,4	140 534,9	939	149 166,6	-1,1	-5,8
Azerbejdżan	244,5	42 769,8	60,8	10 576,2	301,8	304,4
Turkmenistan	218,8	34 846,2	-	-	-	-
Rosja	193,4	36 876,6	124,9	22 768,5	54,9	62
Kirgistan	129,8	15 929,3	208,8	35 055,1	-37,8	-54,6
Inne kraje	1 773,2	340 627,3	922,4	190 274,9	92,2	79
Chiny	503,3	89 292,6	260,2	47 842,6	93,4	86,6
Afganistan	351,4	59 489	233,2	37 902,8	50,7	57
Włochy	319,6	63 160,9	214,6	55 130,9	48,9	14,6
Turcja	283,5	58 792,1	121,5	25 620,7	133,3	129,5
Polska	5,3	1 456,9	2,7	723,6	94,7	101,4
Jęczmień	1 492	247,6	731,8	110,2	103,9	124,8
Kraje WNP	98,1	12,5	42,8	5,7	129,2	117,4
Uzbekistan	80,9	9,6	26	3,5	211,7	173,1
Rosja	14,8	2,6	13,4	1,8	9,9	40,7
Inne kraje	1 393,9	235,1	688,9	104,4	102,3	125,2
Iran	1 371,2	231,6	663	100,7	106,8	129,9
Afganistan	11,3	1,8	15	2,1	-24,9	-12,7
Niemcy	6,1	0,9	-	-	-	-
Źródło: Komitet ds. Statystyki Ministerstwa Gospodarki Narodowej RK,						EnergyProm

W okresie 11 miesięcy 2018 roku Kazachstan wyeksportował 5,5 mln ton pszenicy (wzrost o 49% r/r) na kwotę 862,5 mln USD (wzrost o 48,8%). Eksport do Polski w 2018 roku wzrósł prawie o 100%, w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 5,3 tys. ton na kwotę 1,5 mln USD.

Eksport jęczmienia zwiększył się dwukrotnie w porównaniu do 2017 roku i wyniósł 1,5 mln ton na kwotę 247,6 mln USD.

„KazAgro” wspólnie z „Prodkorporacja” w ramach swojej strategii rozwoju na lata 2011-2020 utworzyły Jednolity Holding Zbożowy. Celem holdingu jest zapewnienie gwarantowanego zbytu zboża w okresie jesiennym, opracowanie jednolitej polityki eksportowej oraz rozwój infrastruktury przechowywania. Planowana jest modernizacja istniejących oraz budowa nowych zbiorników do przechowywania zboża w podstawowych zbożowych regionach kraju.

Informacja nt. zbioru urodzaju wg stanu na dzień 7 listopada 2018 r.

	zebrano, tys. ha		zmielono, tys. ton		Wydajność upraw q/ha	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Kazachstan	15 069,7	15 359	22 810	22 272,8	15,1	14,5
obw. Akmoliński	4 316,6	4 324	5 611,5	5 123,9	13	11,8
obw. Aktiubiński	440	389,2	514	512,8	11,7	13,2
obw. Ałmatyński	447,1	443,2	1 339,3	1 298,5	30	29,3
obw. Wschodnio-Kazachstański	539,9	564,7	802,5	779,1	14,9	13,8
obw. Zachodnio-Kazachstański	244,4	244,8	163,5	368,5	6,7	15,1
obw. Żambylski	299,2	274,8	791,7	672,3	26,5	24,5
obw. Karagandyjski	814,7	778,4	1 024,8	817,7	12,6	10,5
obw. Kostanajski	4 060,3	4 192,3	5 214	5 225,3	12,8	12,5
obw. Kyzylordziński	94,9	97,6	489,6	515	51,6	52,8
obw. Pawłodarski	725,6	703,9	900,5	754,4	12,4	10,7
obw. Północno-Kazachstański	2 801	3 087,5	5 323,1	5 627,5	19	18,2
obw. Turkiestański	276	258,6	635,5	577,8	23	22,3
Źródło: Ministerstwo Rolnictwa RK,					EnergyProm	

Wg danych Ministerstwa Rolnictwa Republiki Kazachstanu, na dzień 7 listopada 2018 roku, w kraju zebrano zboża oraz roślin strączkowych z 15,1 mln ha, zmielono 22,8 mln ton, wydajność upraw wyniosła 15,1 q/ha.

Liderem jest obwód Akmoliński (4,3 mln ha), na drugim miejscu – obwód Kostanajski (4,1 mln ha), na trzecim – obwód Północno-Kazachstański (2,8 mln ha).

HODOWLA ZWIERZĄT

Wg danych Ministerstwa Rolnictwa Kazachstanu, obecnie 45% produkcji sektora rolno-przemysłowego produkcji rolniczej kraju pochodzi z hodowli zwierząt. Podstawowym długoterminowym priorytetem rozwoju kompleksu rolno-przemysłowego zdecydowanie jest hodowla bydła mięsnego. W związku z tym Ministerstwo opracowało Program rozwoju tego sektora. Jednym z głównych operatorów finansowych programu jest „Fundusz Wsparcia Finansowego Rolnictwa” S.A. – spółka-córka „KazAgro” S.A. Zgodnie z warunkami programu, kredyty udzielane są na zakup matek dla reprodukcji młodych mięsnych zwierząt, maszyn, sprzętu, pasz.

W grudniu 2018 roku, wg danych Agencji „Kazakh-Zerno” (<http://kazakh-zerno.kz/>), pogłowie bydła zwiększyło się w 9-ciu obwodach, a w 5-ciu regionach zmniejszyło się. W obw. Turkiestańskim odnotowano największy wzrost (o 72,9 tys. głów, do 994,2 tys.), w obw. Żambyskim – o 32,2 tys. głów, do 396,2 tys., w obw. Karagandyjskim – o 25,7 tys. głów – do 533,8 tys.

Ilość bydła i drobiu wg stanu na dzień 1 stycznia 2019 r., tys. głów

	2018	2017	Różnica r/r, %
Bydło	7 137,9	6 745,4	5,8
Krowy	3 569,2	3 358	6,3
Owce	16 399,3	16 018,8	2,4
Kozy	2 278,6	2 281,8	-0,1
Świnie	802,7	819,4	-2
Konie	2 623,7	2 395	9,5
Wielbłądy	202,2	188,4	7,3
Drób	44 452,9	40 102,1	10,8
<i>Źródło: Komitet ds. Statystyki Ministerstwa Gospodarki Narodowej RK, EnergyProm</i>			

W 2018 roku eksport mięsa z Kazachstanu wzrósł ponad dwukrotnie. Bardziej szczegółowe dane, w podziale na regiony, przedstawione są w poniższej tabeli.

Eksport z Kazachstanu mięsa i wyrobów mięsnych w 2018 roku, ton

	2018			2017		
	Ogółem mięso	Ogółem mięso „czerwone”	Ogółem mięso „białe”	Ogółem mięso	Ogółem mięso „czerwone”	Ogółem mięso „białe”
Kazachstan	33 247,2	24 822,6	8 424,6	13 402,6	7 595,4	5 807,3
obw. Akmoliński	3 471,5	2 229,5	1 242	740,4	682,5	58
obw. Aktiubiński	2 432,9	2 412,9	20	525,8	524,4	1,3
obw. Ałmatyński	2 139,6	1022,9	1 116,7	1 993	174,2	1 818,8
obw. Atyrauski	7,1	7,1	-	17,2	17,2	-
obw. Wschodnio-Kazachstański	2 553,3	114,9	2 438,4	1 123,4	331,7	791,8
obw. Zachodnio-Kazachstański	3 042,4	3 042,4	0,01	2 293,2	2 293,2	-
obw. Żambyski	2 930	2 705,2	224,7	498,7	446	52
obw. Karagandyjski	27,2	27,2	0,03	378,3	378,3	-
obw. Kostanajski	1 274,2	1 248,6	25,6	425,9	425,9	-
obw. Kyzylordziński	43,8	43,8	-	39,1	39,1	-
obw. Mangistauski	39,2	39,2	-	29	29	-
obw. Pawłodarski	1 666,8	1 560,5	106,3	1 395,5	1 283	112,5
obw. Północno-Kazachstański	669,7	668,1	1,6	466,2	463,5	2,7
obw. Turkiestański	12 071,3	9 547,7	2 523,6	-	-	-
Astana	7,4	7,4	-	3,9	3,9	0,002
Ałmaty	329,2	10,8	318,4	4,3	4,3	-
Szymkent	541,6	134,4	407,2	-	-	-
<i>Źródło: Ministerstwo Rolnictwa RK,</i>				<i>EnergyProm</i>		

NAWOZY FOSFOROWE

W 2018 roku w Kazachstanie wyprodukowano 140,7 tys. ton nawozów fosforowych, t.j. o 15% mniej niż w roku poprzednim. Dla porównania, w 2017 roku wyprodukowano 165,5 tys. ton nawozów fosforowych – o 48,3% więcej niż w 2016 roku. Prawie 88% produkcji pochodzi z obwodu Żambylskiego, w którym znajduje się zakład „Kazfosfat” – największe przedsiębiorstwo przemysłu chemicznego Kazachstanu.

„Kazfosfat” – to spółka pełnego cyklu, który uwzględnia wszystkie procesy, od wydobycia do dostawy fosfatów, poprzez własny kompleks kolejowo-transportowy, linie produkcyjne oraz przetwórstwo do produktu końcowego. Podstawowe rodzaje działalności spółki to prace geologiczne, wydobycie i przetwórstwo rudy fosforu, produkcja i sprzedaż żółtego fosforu i wyrobów z niego – mineralnych nawozów fosforowych – fosforanów paszowych – oraz produkcja gotowych wyrobów przemysłowych na podstawie surowca mineralnego. Do 2020 roku „Kazfosfat” planuje zwiększyć produkcję nawozów fosfatowych do 1 mln ton, w celu zaspokojenia potrzeb rynku wewnętrznego oraz wzmocnienia możliwości eksportowych.

Bilans zasobów i wykorzystania. Nawozy fosforowe, mineralne lub chemiczne. **Styczeń-listopad 2018 roku/ tys. ton**

	2018	2017	Różnica r/r, %	2018	2017
Zasoby	122,8	146,9	-16,4	Udział w zasobach, %	
Produkcja	122,7	146,9	-16,5	99,9	100
Import	0,075	0,007	963,4	0,1	0,005
Wykorzystanie	122,8	146,9	-16,4	Udział w wykorzystaniu	
Eksport	3,8	1,8	113,4	3,1	1,2
Sprzedaż na wewnętrznym rynku	118,9	145,1	-18	96,9	98,8
<i>Źródło: Komitet ds. Statystyki Ministerstwa Gospodarki Narodowej RK,</i>				<i>EnergyProm</i>	

Mimo znacznego spadku produkcji wg wyników 11 miesięcy 2018 roku kazachstańska produkcja zapewniła 99,9% popytu na nawozy fosfatowe. Z kolei import wzrósł prawie 11-krotnie, co zaspokoiło tylko 0,1% popytu. Eksport również wzrósł – dwukrotnie.

INWESTYCJE

PRZEDSIĘBIORSTWA ROLNICZE, KTÓRE URUCHOMIŁY DZIAŁALNOŚĆ W 2018 ROKU W KAZACHSTANIE

W 2018 roku W Kazachstanie przyjęty został program intensywnej hodowli zwierząt, dotyczący rozwoju hodowli świń, drobiu oraz bydła mlecznego.

W Tajynszyńskim rejonie obwodu Północno-Kazachstańskiego ponownie uruchomiona została farma świń „EMS Agro” Sp. z o.o. na 50 tys. głów. W obwodzie Orenburskim Rosji zakupiona została pierwsza partia loch – 149 głów. W przyszłości planowane jest zwiększenie ich ilości do 2,1 tys.

W mieście Makińsk obwodu Akmolińskiego uruchomiono największą w Azji Centralnej fermę brojlerów. W pierwszym etapie przedsiębiorstwo będzie produkować 25 tys. ton drobiu schłodzonego i zamrożonego oraz tyle samo po uruchomieniu drugiego etapu. Projekt sfinansowany został przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Bank Rozwoju Kazachstanu.

Warto podkreślić, iż kazachstańskie przedsiębiorstwa w 100% zaspokajają popyt na jajka. Ponadto, kraj eksportuje produkt m.in. do Afganistanu, który co roku kupuje z Kazachstanu do 400 mln sztuk jajek.

W obwodzie Turkiestańskim uruchomiono produkcję suchego mleka wielbłąda (zakład Golden Camel) na potrzeby ludzi mających cukrzycę. Projekt sfinansowany został przez chińskiego inwestora.

CYFRYZACJA W ROLNICTWIE

Ministerstwo Rolnictwa Kazachstanu planuje w okresie 5-ciu lat utworzyć nie mniej niż 20 ferm cyfrowych i 4 tys. ferm zaawansowanych. Wg stanu na wrzesień 2018 r., w kraju działa 114 ferm zaawansowanych oraz 10 ferm cyfrowych.

Od 2020 roku planuje się uruchomienie usług szkoleń oraz konsultacji on-line dla rolników, podczas których będą mogli otrzymać informacje nt. prowadzenia gospodarstwa, przedsiębiorczości, agronomii, nasiennictwa, hodowli zwierząt. Obecnie projekt wdrożony jest na bazie Kazachskiego Uniwersytetu Agrotechnicznego im. Sakena Sejfullina (<http://kazatu.kz/>). Konsultacji dla rolników udzielają specjaliści z Uczelni.

W 2019 roku planowane jest uruchomienie możliwości udzielania kredytu on-line na finansowanie wiosennych prac polowych.

W 2019 roku planowane jest także uruchomienie możliwości przydzielania ziemi tylko w formie elektronicznej.

Handel elektroniczny w kompleksie rolno-przemysłowym uruchomiony zostanie w 2021 roku, a jego wielkość wyniesie 3%. Obecnie poprzez handel detaliczny sprzedawane jest zboże (24,6 mln ton sprzedano w 2018 roku).

Planowane jest także uruchomienie elektronicznych świadectw weterynaryjnych, laboratoriów oraz sieci handlowych.

INSTYTUCJE ROLNICZE W KAZACHSTANIE/ ZRZESZENIA BRANŻOWE

Ministerstwo Rolnictwa Republiki Kazachstanu

<https://moa.gov.kz/>

Holding Narodowy „KazAgro”

<https://www.kazagro.kz/>

Związek Hodowców Świń Kazachstanu

<https://www.svinovod.kz/>

Związek Przedsiębiorstw Przemysłu Mięsnego Kazachstanu

<https://www.meatunion.kz/>

Związek Hodowców Drobiu Kazachstanu

<http://ptica.kz/>

Związek Rolników Kazachstanu

<http://sfk.kz/ru/>

Związek Przedsiębiorstw Przemysłu Zbożowego Kazachstanu
<http://grainunion.kz/>

Związek Przedsiębiorstw Przemysłu Bawełnianego Kazachstanu
<https://www.cottonunion.kz/>

IMPREZY TARGOWE BRANŻY ROLNICZEJ ORGANIZOWANE W 2019 ROKU W KAZACHSTANIE

XIV Międzynarodowa Wystawa „AgriTek/FarmTek Astana’ 2019”

Miejsce: Astana, Centrum Wystawiennicze „KORME”

Termin: 13-15.03.2019

Strona internetowa: <http://agriastana.kz/>

Wystawa Międzynarodowa „AGRIANIMALS.KZ’2019”

Miejsce: Astana, Centrum Wystawiennicze „KORME”

Termin: 12-14.06.2019

Strona internetowa: <https://agrianimals.kz/>

Targi Międzynarodowe „KazAgro’ 2019”/„KazFarm’ 2019”

Miejsce: Astana, Centrum Wystawiennicze „KORME”

Termin: 23-25.10.2019

Strona internetowa: <http://kazagroexpo.kz/>

XIII Centralno-Azjatycka Międzynarodowa Wystawa „AgroWorld Kazakhstan ‘2019”

Miejsce: Ałmaty, Centrum wystawiennicze „ATAKENT”

Termin: 06-08.11.2019

Strona internetowa: <http://agroworld.kz>

VIII Międzynarodowa Wystawa „AgriTek Shymkent’ 2019”

Miejsce: Szymkent

Termin: 13-15.11.2019

Strona internetowa: <http://agrishymkent.kz/>

Wystawa on-line „AGROBUSINESSEXPO.KZ”

Miejsce: portal <https://agrianimals.kz/ru/exhibition/online/>

Termin: w ciągu roku

Źródła:

<http://www.energyprom.kz/>

<http://www.energyprom.kz/>

<http://www.energyprom.kz/>

<https://kapital.kz/>

<http://www.kp.kz/>